

FINANSPOLICY FÖR Lilla Edets kommun med bolag

Finanspolicy – här definieras vilka risker som finns, vilken finansiell organisation, styrning och ansvarsfördelning som skall gälla. Normalt görs inga förändringar i detta avsnitt efter fastställandet

Finanspolicyn kompletteras med två bilagor:

Reglemente – här definieras vilka risker som skall hanteras, hur man skall se på dessa och vilken hantering som skall tillämpas– fastställande av vilka strategier och vilka typer av nyckeltal som gäller

Riskinstruktion – här fastställs godkända/tillåtna nivåer på nyckeltal, volymer, motparter, limiter, upplåningsformer, instrument mm

Reglementet och riskinstruktionen skall enkelt kunna ändras efter styrelsebeslut.

Finanspolicy för Lilla Edets kommun med bolag

1. Inledning

Finanspolicyns syfte och mål

Målsättning är att den finansiella verksamheten skall drivas och regleras utifrån tydligt definierade mål och risknivåer.

Syftet med finanspolicyn är att definiera enhetliga riktlinjer och ramar för de finansiella aktiviteter som uppkommer i samband med upplåning, skuldförvaltning och likviditetshantering. Riktlinjerna skall ligga till grund för att en god kontroll och kostnadseffektiv hantering av finansiella flöden och risker uppnås, samt att ansvarsfördelning och organisation klargörs. Dessutom skall en god utveckling av finansnettot och finansiell påverkan på resultatet främjas.

Finanspolicyn är ett övergripande dokument som i första hand berör VD/kommunchefen och finansfunktionen.

Finanspolicyn med tillhörande reglemente och riskinstruktion är utarbetad i samarbete mellan kommunen och dess bolag och är därmed gemensam för kommunen och dess bolag.

Finanspolicyn, reglementet och riskinstruktionen, skall revideras, och vid behov justeras, kontinuerligt för att upprätthålla en löpande anpassning till de omvärldsförändringar som uppkommer, samt att tillse att en väl avvägd riskprofil upprätthålls. Syftet med reglementet är att ge instruktioner och riktlinjer om vilka nyckeltal som skall användas, vilka begränsningar som skall göras och hur befogenheter skall fördelas. Syftet med riskinstruktionen är att kvantifiera de instruktioner och riktlinjer som upptas i reglementet. Varje del kan ändras var för sig.

Alla avsteg från finanspolicyns riktlinjer får enbart vara av riskbegränsande karaktär.

Finanspolicyns omfattning

Finanspolicyn definierar:

- Finansiell organisation och styrning
- Principer för finansiell riskhantering
- Regler för rapportering, sammanställning och kontroll

2. Finansiell organisation, styrning och ansvarsfördelning

Styrelsens uppgift är att:

- ansvara för innehållet i finanspolicyn (med tillhörande reglemente och riskinstruktion)
- följa upp och vid behov förändra finanspolicyn
- kontrollera att finanspolicyn följs
- ta del av information om finansverksamhetens resultat som tillhandahålls av VD/kommunchefen

VD/kommunchefen eller den som uppgifterna delegerats till, vanligtvis finansfunktionen, har huvudansvaret för att verka på ett professionellt och kostnadseffektivt sätt i enlighet med finanspolicyn för att:

- praktiskt hantera in- och utbetalningar, kassaförvaltning och kontohantering
- praktiskt hantera upplåning, uppföljning och kontroll av lånefall, samt nyupptagning och registrering av lån
- praktiskt hantera likviditets- och placeringsverksamheten
- se till att tillräcklig tillgång till likvida medel finns för den löpande verksamheten samt för beslutade investeringar
- agera på den finansiella marknaden
- aktivt hantera de finansiella riskerna
- ge ledning och styrelse förslag på förändringar av finanspolicyn
- löpande uppföljning och kontroll av egen och eventuellt extern förvaltares agerande
- samla, verifiera och rapportera utfall av det finansiella resultatet, aktuella nyckeltal
- tillse att en fungerande organisation och ansvarsfördelning finns

3. Hantering av finansiella risker

Kommunen/Bolagen utsätts kontinuerligt för ett antal finansiella risker.

Kommunen/Bolagen har valt att aktivt hantera och kontrollera/begränsa dessa.

Det åligger VD/kommunchefen och finansfunktionen att tillse att beslutad riskprofil upprätthålls.

Riskhanteringen bör omfatta och hantera följande viktiga exponeringar:

- Likviditetsrisk och betalningsberedskap
- Kreditvärdighetsrisk vid refinansiering, nyupplåning och placeringar
- Tillgång på kapital vid oförutsedda förändringar i omvärlden
- Förändringar på kredit- och kapitalmarknaden, dess sätt att fungera, ev. upphörande, marknadssegment och upplåningsformer
- Ränte- och likviditetsrisk i förfallostrukturen
- Ränterisk i skuldportföljen
- Valutarisk
- Kredit- och likviditetsrisk vid placering av överskottslikviditet

3.1 Likviditet och betalningsberedskap

Kommunen/Bolagen skall kontinuerligt upprätthålla en likviditetsreserv för att vid varje tillfälle kunna sköta sina betalningsförpliktelser. Nivån på likviditetsreserven skall baseras på verksamhetens löpande intäkter och kostnader, låneförfall, räntebetalningar samt investeringar och avyttringar.

3.2 Kapitalanskaffning

Verksamheten innefattar dels nyinvesteringar via nyproduktion eller köp, dels löpande underhåll och ombyggnationer av befintliga anläggningstillgångar samt kapitalbehov i den löpande verksamheten. Kapitalbehovet ska säkerställas genom ett aktivt och professionellt upplåningsförfarande. Det är av största vikt att i god tid säkerställa detta.

3.3 Ränte- och likviditetsrisk i förfallostrukturen

Risken att betydande delar av utestående låneengagemang förfaller inom samma tidsperiod kan vid ogynnsamma marknadslägen medföra att omsättningen eller refinansieringen av en stor del av lånevolymen måste ske till ofördelaktiga räntevillkor eller inte är genomförbara. Detta gäller även nyupplåning.

3.4 Ränterisk i skuldportföljen

Variationer i det allmänna ränteläget kan leda till att finansnettot påverkas negativt.

Ränteexponeringen är summan av genomsnittlig räntebindning i befintlig upplåning och derivatportfölj.

Kommunen/Bolagen påverkas av ränterisken på framförallt två sätt, dels resultatmässigt, dels av värdeförändringen på skuldportföljen.

Ränteförändringen kan delas upp i tre delar:

- Generell ränteförändring över hela avkastningskurvan, d v s parallellförskjutning av avkastningskurvan
- Lutningsförändring av avkastningskurvan dvs. förhållandet mellan den korta och långa upplåningen förändras
- Förändring på olika delar på avkastningskurvan

3.5 Valutarisk

För tillfället finns inte några tillgångar, skulder, eller flöden i utländsk valuta. Om det i framtiden uppkommer tillgångar, skulder, eller flöden i utländsk valuta skall en valutapolicy upprättas med tillhörande reglemente och riskinstruktion.

3.6 Placering av kapital/Egna medel

Kommunen/Bolagen är genom placering av kapital utsatt för likviditetsrisk, risken att inte få betalt i tid, samt kreditrisk, risken att inte få betalt överhuvudtaget.

4. Rapportering och kontroll

Rapporteringen till VD/kommunchefen och Styrelse skall ge information om finansiell exponering och risk samt säkerställa att finanspolicyn följs.

Alla räntebärande skulder och placeringar inklusive derivat skall sammanställas av finansfunktionen och rapporteras i enlighet med reglementet.

5. Administrativa regler

Finanspolicyn sätter regler och ramar som styr befogenheter och ansvar. Finansfunktionen ansvarar för att organisation och arbetssätt utformas i enlighet härmed.

Reglemente för Lilla Edets kommun med bolag

1. Likviditet och betalningsberedskap

Definition av likviditetsreserv:

Ej bundna medel på bankkonton, plusgiro m.m.

Placerade medel som kan frigöras med likvid inom två bankdagar.

Outnyttjade, garanterade räkningskrediter, låneramar samt kreditlöften

Kommunen/Bolagen skall följa upp och planera behov av likviditet på kort och lång sikt.

I riskinstruktionen regleras:

- Storlek på likviditetsreserv

2. Kapitalanskaffning/Ränte- och likviditetsrisk i förfallostrukturen

Det skall framgå vilka långgivare som är godkända. Dessutom kan antal kort- och långfristiga kreditgivare med hänsyn till marknadssegment regleras.

Upplåningsformer kan också regleras. Ränte- och likviditetsrisker begränsas genom att förfallostrukturen och kapitalbindningstiden på skuldportföljen regleras/följs upp.

I riskinstruktionen regleras:

- Ändrad kreditvärdighet hos kommunen eller kreditgivaren
- Spridning av långgivare
- Storlek på lånelimiter
- Tillåtna motparter – kort-/långfristiga
- Marknadssegment/Upplåningsformer
- Kapitalbindning
- Förfallostruktur/Refinansieringsrisk: omsättning av oproportionerlig stor del av lånestocken i situationer där kreditmarknaden ej fungerar normalt

3. Ränterisk i skuldportföljen

Det skall framgå vilka motparter som är godkända. Ränterisken begränsas genom att förfallen på räntebindingarna samt räntebindingstiden i skuldportföljen regleras.

Kommunen/Bolagen skall följa upp och beräkna hur resultatet, respektive värdet på skuldportföljen kan komma att förändras vid olika räntescenarios.

Hantering av räntebindingstiden skall företrädesvis hanteras genom räntederivat.

I riskinstruktionen regleras:

- Motparter (likviditets- och kreditrisker, tillgänglighet)
- Tillåtna motparter
- Tillåtna instrument
- Förfallostruktur (Var på avkastningskurvan ränterisk hanteras)
- Räntebindingstid
- Värdeförändring

Instruktion för hantering av räntederivat

För att på bästa sätt förändra räntebindningstiden i skuldportföljen finns möjlighet att utnyttja räntederivat. Detta innebär att man på ett snabbt, flexibelt och kostnadseffektivt sätt kan förändra räntebindningstiden.

Räntederivat får endast användas för att ändra räntebindningstiden. Hänsyn skall tas till räntebindningstiden både när det gäller finansiella tillgångar som finansiella skulder.

Kommunen/Bolagen skall sträva efter att handla likvida derivatinstrument. Dock skall varje situation beaktas med hänsyn till pris, löptid m.m. för att uppnå önskad effekt på bästa sätt. Likviditeten bör dock vara så god att man antingen kan göra en motaffär eller stänga affären innan löptidens slut.

4. Valutarisk

Om det i framtiden uppkommer tillgångar, skulder, eller flöden i utländsk valuta skall en valutapolicy upprättas med tillhörande reglemente och riskinstruktion.

5. Placering av kapital/Egna medel

Förvaltning av nödvändig likviditet samt tillfälliga överskottsmedel ska ske med målsättningen att erhålla en god avkastning med bibehållen hög säkerhet. Den finansiella risknivån bör vara låg.

I riskinstruktionen regleras:

- Tillåtna motparter
- Tillåtna instrument
- Räntebindningstid
- Kapitalbindning
- Åtkomsttid

6. Rapport och kontroll

Alla räntebärande skulder och placeringar samt valutainstrument skall sammanställas, var för sig och vid behov gemensamt, av finansfunktionen.

Rapport skuldförvaltning:

Rapporten syftar till att analysera:

- Lånens kapitalbindning och dess inverkan på refinansieringsrisk och ränterisk
- Derivataffärer och dess inverkan på ränterisken

Gemensamt och var för sig:

- Räntebindning (duration)
- Kapitalbindning
- Förfalloprofil: räntebindning och kapitalbindning
- Motparter
- Genomsnittsränta
- Värde
- Resultat
- Resultatpåverkan vid ränteförändringar
- Värdepåverkan vid ränteförändringar

Lån och derivat:

- Volym
- Motparter

7. Administrativa regler

Vid alla finansiella transaktioner, såsom lån, placeringar och räntederivat, skall kommunen/bolagen företräddas av namngivna behöriga personer.

Skriftlig fullmakt skall delges de behöriga personer som med bindande verkan har rätt att utföra finansiella transaktioner. Fullmakterna skall vara tidsbegränsade.

Fullmakt beslutas av styrelsen.

Riskinstruktion för Lilla Edets kommun med bolag

1. Likviditet och betalningsberedskap

- Likviditetsreserven skall som målsättning uppgå till 20 MSEK och vara tillgänglig inom 2 dagar.

2. Kapitalanskaffning/Ränte- och likviditetsrisk i förfallostrukturen

- Ändrad kreditvärdighet hos kommunen eller kreditgivaren
Enskild långivare bör ej representera mer än 50% av den vid varje tidpunkt totala skuldvolymen, undantag kan dock göras för Kommuninvest
- Spridning av långivare
Minst 3 antal långivare bör eftersträvas
- Storlek på lånelimiter
Regleras ej.
- Tillåtna motparter – kort- och långfristig
Se punkt 6 tillåtna motparter nedan.
- Marknadssegment/Upplåningsformer/Typ
Regleras ej.
- Kapitalbindning
Regleras ej
- Förfallostruktur/Refinansieringsrisk: omsättning av oproportionerlig stor del av lånestocken i situationer där kreditmarknaden ej fungerar normalt.
Regleras ej

3. Ränterisk i skuldportföljen

- Motparter (likviditets- och kreditrisker, tillgänglighet)
Minst 2 motparter bör eftersträvas
- Tillåtna motparter
Se punkt 6 tillåtna motparter nedan.
- Tillåtna instrument
S.k. "Standardiserade" ränteswapar
Kombinationer av ränteswapar och ränteoptioner är inte tillåtet
- Förfallostruktur
Regleras ej.
- Räntebindningstid
Den genomsnittliga räntebindningstiden får inte understiga 1 år och inte överstiga 7 år.
- Värdeförändring
Regleras ej.

4. Valutarisk

Om det i framtiden uppkommer tillgångar, skulder, eller flöden i utländsk valuta skall en valutapolicy upprättas med tillhörande reglemente och riskinstruktion.

5. Placering av kapital/Egna medel

Om placeringarna överstiger 40 MSEK skall en mer utförlig placeringspolicy upprättas med tillhörande reglemente och riskinstruktion.

6. Tillåtna motparter

Godkända motparter kapitalanskaffning och ränterisk:

- Svenska staten
- Svenska banker
- Svenska hypoteksinstitut
- Svenska försäkringsbolag
- Bolag inom den egna kommunkoncernen
- Kommuninvest
- Utländska banker med etablerad verksamhet i Sverige

7. Rapport och kontroll

Rapportering med innehåll enligt nedan skall ske löpande. Det ankommer på respektive styrelse att fastställa periodiciteten i rapporteringen.

- Volym/motpart
- Räntebindning
- Kapitalbindning
- Förfalloprofil: räntebindning och kapitalbindning
- Genomsnittsränta
- Resultat
- Värde och risk

Rapportens innehåll bestäms av reglementet.

8. Administrativa regler

Det åligger finansfunktionen att ansvara för att rapportering och redovisning sker till kommunchefen/VD. Kommunchefen/VD rapporterar till styrelsen i enlighet med den periodicitet i rapporteringen som beslutats.

Räntederivat

Bilaga till finanspolicy

Ränteswap

Avtal om byte av räntebetalningar från rörlig till fast räntesats och vice versa.